USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Milana Podhrázkého a Ivo Pospíšila (soudce zpravodaj) v právní věci navrhovatelky: **E. B.**, a účastníků řízení: **1) Ing. Petr Pavel**, **M.A.** a **2) Ing. Tomáš Kulhánek, MBA**, oba zastoupeni JUDr. Františkem Vyskočilem, Ph.D., advokátem, sídlem Voršilská 130/10, Praha 1, a **3) Státní volební komise**, sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, týkající se návrhu na neplatnost volby prezidenta republiky konané ve dnech 13. a 14. ledna 2023 (I. kolo) a 27. a 28. ledna 2023 (II. kolo),

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Volební stížnost

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 3. února 2023 podání navrhovatelky, kterým se domáhá vyslovení neplatnosti volby prezidenta republiky konané ve dnech 13. a 14. ledna 2023 (I. kolo) a ve dnech 27. a 28. ledna 2023 (II. kolo) [dále též „volební stížnost“].

[2] Navrhovatelka ve volební stížnosti napadá postup Ministerstva vnitra při rozhodování o registraci kandidátních listin pro volbu prezidenta republiky a způsob přezkumu tohoto postupu soudem. Domnívá se, že o vyřazení některých kandidátů z registrace rozhodovala neoprávněná osoba, která nebyla státní institucí, přičemž i její výběr byl nezákonný. Následný soudní přezkum byl nedostatečný, v rozporu se zákonem a provedl jej nepříslušný soud, který není součástí soudní soustavy v České republice.

[3] Dále pak navrhovatelka zpochybňuje obsah obálky s hlasovacími lístky, kterou obdržela před prvním kolem volby prezidenta. Namítá, že na obdržených listinách (včetně hlasovacích lístků) bylo uvedeno „volba prezidenta republiky“ s malým „r“ a bez „ČR“. Na hlasovacích lístcích na rozdíl od obálky chybělo přesné datum konání volby a uváděl se zde pouze rok 2023. Lístky byly opatřeny falešným otiskem razítka Ministerstva vnitra bez

„ČR“, tedy neexistující instituce. Navíc se nejednalo o takový inkoust, který by zajistil, aby listina nemohla být namnožena a zneužita. Jde o další důkaz podvodů při volbě prezidenta. Zatímco v prvním kole byly některé náležitosti uvedeny alespoň na obálce a v listině obsahující informace o způsobu hlasování, v druhém kole volby byly hlasovací lístky absolutně neakceptovatelné, falešné, vadné a neprávoplatné. Žádná z obdržených listin v obou kolech volby nemá zákonné náležitosti, a nelze je proto považovat za právoplatné, stejně tak jako celý systém volby prezidenta.

[4] Podle vyjádření účastníků řízení 1) a 2) ze skutečností uváděných navrhovatelkou neplyne, že by se nejednalo o platné hlasovací lístky, a proto nesouhlasí s tím, že volba prezidenta republiky byla falešná a neprávoplatná. Navrhují, aby Nejvyšší správní soud návrh zamítl.

[5] Státní volební komise ve svém vyjádření uvedla, že podobu a náležitosti hlasovacího lístku pro volbu prezidenta stanoví § 28 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky). V prováděcí vyhlášce č. 294/2012 Sb. je pak uveden vzor hlasovacího lístku. Hlasovací lístky jsou opatřeny otiskem úředního razítka Ministerstva vnitra. Součástí oficiálního názvu ministerstev není dovětek „České republiky“ nebo zkratka „ČR“ (viz § 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky). Hlasovací lístky, které byly doručeny pro první kolo volby prezidenta republiky voličům na adresu jejich trvalého pobytu, a jejichž vzory jsou zveřejněny na webových stránkách ministerstva, a rovněž i hlasovací lístky pro druhé kolo odpovídaly požadavkům zákona. S ohledem na to navrhl účastník 3), aby soud volební stížnost zamítl.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejdříve konstatuje, že jsou splněny všechny podmínky řízení. Návrh obsahuje zákonem stanovené náležitosti [§ 37 odst. 3 a § 93 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a byl podán osobou oprávněnou (§ 90 odst. 5 s. ř. s.) ve lhůtě sedmi dnů po vyhlášení celkového výsledku volby prezidenta republiky (§ 66 odst. 1 zákona o volbě prezidenta republiky) u věcně a místně příslušného soudu (§ 68 zákona o volbě prezidenta republiky a § 92 s. ř. s.).

[7] Nejvyšší správní soud pro úplnost podotýká, že na konci návrhu je kromě navrhovatelky uveden i Ing. R. B., což svědčí o tom, že mělo jít o druhého navrhovatele. Návrh však byl odeslán z e-mailové adresy X a byl elektronicky podepsán pouze E. B., a jen z její strany tak jde o účinné podání. Podle § 93 odst. 2 s. ř. s. lze totiž návrh, jímž se zahajuje řízení ve věcech volebních, provést pouze písemně nebo ústně do protokolu u věcně a místně příslušného soudu; v tomto řízení se neuplatní § 37 odst. 2 věta druhá s. ř. s., podle níž lze podání učiněné v jiné formě do tří dnů doplnit písemným podáním shodného obsahu nebo originálem (obdobně usnesení ze dne 7. prosince 2017, č. j. Vol 87/2017-5, bod 6). Jelikož Ing. R. B. e-mailové podání elektronicky nepodepsal, nelze k jeho návrhu vůbec přihlížet.

[8] Podle § 66 zákona o volbě prezidenta republiky se návrhem na neplatnost volby prezidenta může domáhat ochrany u soudu mimo jiné každý občan zapsaný do stálého

seznamu voličů. Návrh je třeba podat nejpozději 7 dnů po vyhlášení celkového výsledku volby prezidenta Státní volební komisí. Návrh na neplatnost volby prezidenta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby prezidenta.

[9] V části volební stížnosti napadá navrhovatelka výlučně proces registrace kandidátních listin pro volbu prezidenta republiky. Nejvyšší správní soud však setrvale judikuje, že v rámci řízení ve věcech neplatnosti voleb a hlasování podle § 90 s. ř. s. nelze brojit proti vadám v registraci kandidátní listiny (viz například usnesení ze dne 13. února 2018, č. j. Vol 30/2018-21). K napadení registrace slouží samostatné řízení týkající se ochrany ve věcech registrace podle § 89 s. ř. s. a § 65 zákona o volbě prezidenta republiky. Ve volebním soudnictví se totiž *„uplatňuje zásada souslednosti jednotlivých přezkoumávaných volebních fází, což znamená, že po uzavření některé fáze volebního procesu nelze tutéž fázi znovu otevírat a zpětně zpochybňovat. Tato zásada se projevuje v právní úpravě třemi samostatnými řízeními, která spadají pod volební soudnictví: řízení o ochraně ve věcech seznamu voličů (§ 88 s. ř. s.), řízení o ochraně ve věci registrace kandidátů a kandidátních listin (§ 89 s. ř. s.) a konečně řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti voleb, volby kandidáta nebo hlasování (§ 90 s. ř. s.)“* (usnesení ze dne 10. listopadu 2016, č. j. Vol 4/2016-191, č. 3522/2017 Sb. NSS).

[10] Rozhodnutí Ministerstva vnitra o registraci kandidátních listin pro nyní proběhlou volbu prezidenta byla předmětem přezkumu v několika řízeních před Nejvyšším správním soudem, který rozhodl o registraci kandidátní listiny kandidáta Karla Diviše (usnesení ze dne 13. prosince 2022, č. j. Vol 7/2022-87), zamítl návrh na zrušení rozhodnutí o odmítnutí registrace kandidátní listiny kandidáta Karla Janečka (usnesení ze dne 13. prosince 2022, č. j. Vol 9/2022-38), zamítl návrh na zrušení rozhodnutí o odmítnutí registrace kandidátní listiny kandidáta Pavla Zítka (usnesení ze dne 7. prosince 2022, č. j. Vol 10/2022-20) a zrušil rozhodnutí o registraci kandidátní listiny kandidátky Denisy Rohanové (usnesení ze dne 13. prosince 2022, č. j. Vol 16/2022-48). S výjimkou prvního byly proti všem těmto rozhodnutím podány ústavní stížnosti, které Ústavní soud odmítl jako zjevně neopodstatněné (usnesení ze dne 3. ledna 2023, sp. zn. Pl. ÚS 36/22, ve věci Karla Janečka, usnesení ze dne 3. ledna 2023, sp. zn. Pl. ÚS 35/22, ve věci Pavla Zítka, a usnesení ze dne 10. ledna 2023, sp. zn. Pl. ÚS 37/22, ve věci Denisy Rohanové).

[11] V důsledku rozhodnutí Ministerstva vnitra o registraci kandidátních listin, respektive o odmítnutí jejich registrace, a navazujících rozhodnutí Nejvyššího správního soudu byly pro volbu prezidenta republiky zaregistrovány kandidátní listiny devíti kandidátů. Část z nich Nejvyšší správní soud přezkoumal v řízení k tomu určeném, ty zbývající žádný z oprávněných navrhovatelů nezpochybnil. V obou případech jsou rozhodnutí o registraci pravomocná a ve fázi posuzování platnosti volby prezidenta podle § 90 s. ř. s. se již nelze zabývat tím, zda v registračním řízení byl, či nebyl porušen zákon. To ostatně plyne i z § 66 odst. 1 zákona o volbě prezidenta republiky, který spojuje zjišťované porušení zákona s hrubým ovlivněním *výsledku* volby (již registrovaného) kandidáta na prezidenta.

[12] Navrhovatelka nebyla oprávněna návrh ve věci registrace kandidátních listin podat, neboť nespadá do okruhu aktivně legitimovaných subjektů v řízení podle § 89 s. ř. s. Tím spíše pak nemůže zpochybňovat registraci kandidátních listin prostřednictvím

návrhu na vyslovení neplatnosti volby prezidenta, tedy v řízení se zcela odlišným předmětem. Nedostatek aktivní legitimace k podání návrhu ve věci registrace kandidátní listiny nelze obcházet prostřednictvím návrhu na přezkum postupu registračního orgánu v rámci řízení podle § 90 s. ř. s. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. února 2013, č. j. Vol 30/2013-47). Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 9. prosince 2004, č. j. Vol 11/2004-31, č. 471/2005 Sb. NSS, tento závěr je plně v souladu se smyslem a účelem registračního řízení, v jehož rámci vzniká vztah pouze mezi těmi, kdo navrhují registraci kandidátních listin, a příslušným registračním orgánem.

[13] V druhé části volební stížnosti navrhovatelka zpochybňuje pravost a správnost volebních lístků, které obdržela v prvním i druhém kole volby. Zákon o volbě prezidenta hned v prvním ustanovení (§ 1), vymezujícím předmět úpravy, hovoří o volbě „prezidenta republiky“, tedy s malými písmeny a bez „ČR“. Dále pak v § 6 odst. 1 písm. b) označuje za jeden z volebních orgánů „Ministerstvo vnitra“, opět tedy bez „ČR“. Stejně tak zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, označuje Ministerstvo vnitra bez „ČR“.

[14] Prováděcí vyhláška k zákonu o volbě prezidenta č. 294/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o volbě prezidenta republiky, upravuje v příloze č. 2 náležitosti hlasovacího lístku. Nestanoví však, že by měl obsahovat přesné datum konání volby prezidenta, ale požaduje pouze uvedení roku volby. Lístek má být označen jako „*Hlasovací lístek pro volbu prezidenta republiky konanou v roce …*“. I zde se prezident republiky uvádí s malými písmeny a bez dodatku „ČR“. Co se týče inkoustu u otisku úředního razítka Ministerstva vnitra, zde zákon i vyhláška mlčí a žádné speciální požadavky nestanoví.

[15] S ohledem na shora uvedené je tedy zřejmé, že navrhovatelkou zpochybňované volební lístky splňují všechny požadavky zákona i vyhlášky a nic nenasvědčuje tomu, že by se jednalo o falešné, podvržené či „neprávoplatné“ listiny, jak navrhovatelka namítala. Nejvyšší správní soud nenalezl žádné indicie, na základě nichž by bylo možné usuzovat, že při volbě prezidenta republiky konané ve dnech 13. a 14. ledna 2023 (I. kolo) a ve dnech 27. a 28. ledna 2023 (II. kolo) byly použity hlasovací lístky, které nemají stanovené náležitosti, nebo že by se dokonce jednalo o falzifikáty. Pokud měla navrhovatelka pochybnosti o pravosti lístků, které nalezla ve své poštovní schránce, nic jí nebránilo v tom, aby si při samotném výkonu volebního práva vyžádala volební lístky od volební komise a nabyla tak jistotu o „pravosti“ použitých hlasovacích lístků.

III. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud shledal, že navrhovatelčiny výtky k hlasovacím lístkům použitým při volbě prezidenta, nejsou důvodné. V souladu se svou dosavadní judikaturou pak návrh zamítl, neboť ani v části, kde navrhovatelka tvrdila vady v procesu registrace kandidátních listin, nemohl být s ohledem na shora uvedené úspěšný.

[17] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 93 odst. 4 soudního řádu správního, podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce Nejvyššího správního soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 14. února 2023

Tomáš Langášek
předseda senátu